

Република Србија
Фискални савет

Оцена Уредбе о изменама и допунама Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима

Фискални савет сматра да су Уредбом о изменама и допунама Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених лица у државним органима (у даљем тексту: Уредба), коју је Влада Републике Србије донела на седници од 30. децембра 2011. године, нарушена посебна фискална правила о индексацији зарада. Оцена Уредбе доноси се на основу члана 92е Закона о буџетском систему, који налаже да Фискални савет даје независну оцену мера економске политике које предлаже Влада ради остваривања зацртаних фискалних циљева.

Уредба предвиђа повећање коефицијената за обрачун плата запослених лица у органима територијалне аутономије и локалне самоуправе. Предвиђено је различито повећање коефицијената за запослене у: 1) органима територијалне аутономије и града Београда, 2) у органима градова и 3) у органима општина. Највеће повећање предвиђено је за запослене у органима територијалне аутономије и града Београда.

Уредбом предвиђено повећање коефицијената за плате нарушена су посебна фискална правила из Закона о буџетском систему (члан 27е), којима је одређено усклађивање плата на нивоу опште државе, укључујући и територијалне аутономије и локалне самоуправе. Према Закону о буџетском систему, плате се усклађују са стопом раста потрошачких цена и половином раста бруто домаћег производа. Усвојена Уредба омогућава веће повећање плата у односу на пораст предвиђен Законом о буџетском систему.

У односу на претходну Уредбу („Службени гласник РС“, број 44/08), изменама коефицијената омогућено је, према проценама Министарства финансија, просечно повећање појединачне плате у органима територијалне аутономије и локалне самоуправе за 41%.

Претходно важећа регулатива је међутим предвиђала знатно ниже плате запослених у органима територијалне аутономије и локалне самоуправе у односу на упоредиве плате службеника на нивоу државе (централни ниво власти). У пракси је претходно важећа регулатива била нарушавана, што је констатовано и у извештају Државне ревизорске институције. Плате у органима територијалне аутономије и локалне самоуправе су тако, мимо важећих прописа, увећаване до нивоа који је, у појединим случајевима, и превазишао одговарајуће плате осталих државних службеника. Новом Уредбом дозвољено је да плате у граду Београду буду за око 17%

веће у односу на исте послове службеника на нивоу државе, у органима осталих градова за око 6% веће, а на нивоу општина за око 7% ниже у односу на државну управу.¹ Усвајање нове Уредбе, највећим делом, заправо признаје постојеће стање плата запослених у органима територијалне аутономије и локалне самоуправе.

Фискални савет сматра да је потребно системско уређивање односа плата на различитим нивоима државе усвајањем одговарајућег закона. Коришћење уредби за промену релативних односа плата запослених у јавној управи представља лошу праксу управљања јавним финансијама. Последице могу бити повећање неравнотежа у нивоу плата на различитим нивоима власти уз њихов раст који нарушава Закон о буџетском систему.

Будући да су и пре доношења нове Уредбе исплаћиване веће плате од дозвољених, стварно повећање текућих издвајања за плате у локалној самоуправи у 2012. години ће бити знатно мање од претходно поменутих 41% и износиће око 2,9 млрд динара (процена Министарства финансија) или око 5% повећања у односу на укупну масу зарада исплаћену у органима територијалне аутономије и локалне самоуправе у 2011. години. Предвиђено је да средства за ове намене буду обезбеђена из повећаних прихода локалне самоуправе од пореза на зараде (последича измена Закона о финансирању локалних самоуправа из 2011. године).

Фискални савет је упозоравао на ризике да се, након фискалне децентрализације, повећају текући расходи локалне самоуправе, нарочито за плате, уместо да се додатни приходи искористе за исплату нагомиланих доцњи локалне самоуправе, капиталне расходе, смањење дефицита локалне самоуправе или пренос одређених надлежности с републичког на локални ниво. Уредбом се, супротно принципима одговорне фискалне политике, повећавају текући расходи органа територијалне аутономије и локалне самоуправе. Пошто ће плате запослених у органима територијалне аутономије и локалне самоуправе бити веће од запослених у државним органима, Уредба би могла да доведе и до већих притисака да се повећају плате запослених на свим нивоима опште државе, чиме би се додатно угрозиле јавне финансије Србије.

У Београду, 31. јануара 2012. године

---

¹ Након што је Фискални савет доставио своју Оцену скупштинском Одбору за финансије и Влади Републике Србије, Министарство финансија је поново проценило ефекте примене нове Уредбе на плате у локалној самоуправи. Фискални савет уважава ову промену због чега незнатно коригујемо наше саопштење и указујемо да по новом тумачењу Министарства финансија наведене разлике у зарадама на различитим нивоима власти треба тумачити као максимално могуће.